

Tiny

Jak začít s Tinyboty

Využití Tiny pro rozvoj myšlení žáků

tiny.school/metodiky

Vypracovala: Eva Nečasová a Anna Rosová

Konzultanti: Cyril Brom

Jazyková korektura: zatím neproběhla

Poslední aktualizace: 08/2026

Verze: 01

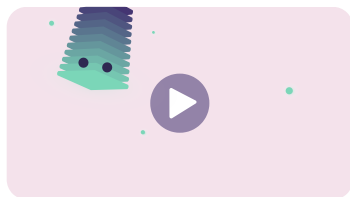
Využití Tinybotů pro rozvoj myšlení

Slovo úvodem

Cílem smysluplného zapojení generativní AI (GenAI) do výuky je využívat chatboty jako průvodce myšlením a učením žáků. Nejde o to, aby chatbot poskytoval hotové odpovědi, ale aby žáky vedl k přemýšlení, kladení otázek, hledání souvislostí a formulování argumentů. Proto jsme vytvořili koncept tzv. Tinybotů. Tato metodika vás krok za krokem provede tím, jak s pomocí aplikace Tiny didakticky uchopit chatboty tak, aby skutečně podporovaly rozvoj a myšlení žáků. Přejeme mnoho úspěchů!

Aktivity v této metodice vyžadují registraci v AI aplikaci Tiny, vyvíjenou neziskovou organizací AI dětem. Prosíme, registrujte se v aplikaci. Pokud potřebujete pomoci, připravili jsme pro vás návody ve formě videí.

teacher.tiny.school

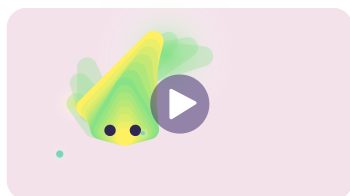

Jak se registrovat do Tiny

Registrace do aplikace Tiny je velmi jednoduchá. Připravili jsme pro vás dva návody ve formě videa:

+ registrace pedagoga: tiny.school/navod-registrace-pedagog

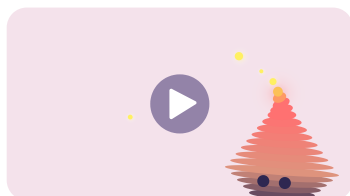
+ žákovská registrace: tiny.school/navod-registrace-zak

Jak vytvořit a spustit Tinybota

V krátkém videu vám naše CEO Katka ukáže, jak vytvořit třídu v Tiny a následně také lekci s Tinyboty.

Video najdete zde: tiny.school/navod-spusteni-tinybot

Jak využít Tinybota ve výuce

V krátkém videu vám naše CEO Katka ukáže, jak připravit a využít Tinybota ve výuce.

Video najdete zde: tiny.school/navod-tinybot-ve-vyuce

Pozn.: Genderová rovnost je pro AI dětem klíčová, ale pro zestručnění využíváme v našich metodikách formulace v mužském rodě.

Tinyboti

Tinyboti fungují jinak, než běžní chatboti

Žáci jsou na chatboty zvyklí. Většina z nich má zažitý jednoduchý vzorec: napíšu dotaz – dostanu hotovou odpověď. Tinyboti ale fungují jinak. Místo odpovědi kladou otázky, brainstormují, argumentují... Z testování víme, že pro žáky je to neobvyklé a mají tendenci chatboty „donutit, aby fungovali normálně“. Často si myslí, že je chatbot rozbitý nebo „hloupý“.

Není. Dělá přesně to, k čemu byl vytvořen – vede žáka k vlastnímu přemýšlení. Tento rozdíl ale žáci nepochopí sami intuitivně. Je proto třeba nechat je tento princip zažít a vysvětlit jeho pozitiva a negativa.

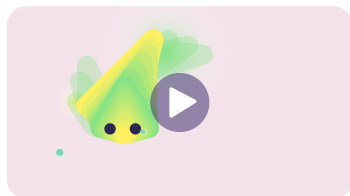
Rozdíly mezi běžnými chatboty a Tinyboty

	Běžný chatbot	Tinybot
Cíl	Dát hotovou odpověď co nejrychleji	Dovést žáka k odpovědi vlastním přemýšlením
Jak reaguje	Vyřeší úkol za žáka	Klade otázky, vrací míč zpět
Úspěch znamená...	Mám výsledek	Něčemu jsem porozuměl, něco si zapamatoval...
Role žáka	Zadavatel	Aktivní účastník rozhovoru
Co vidí pedagog	Nic	Průběh konverzace (podklad pro zpětnou vazbu)
Rámec	Žádný – odpovídá na cokoliv	Pedagog určuje téma a cíl, Tiny určuje strukturu konverzace

Jak připravit aktivitu s Tinybotem

Logika Tinybota – tedy to, že kladé otázky, neříká hotové odpovědi a vede žáka k přemýšlení – je už připravená v systémovém promptu od AI dětem. Vy doplňujete pouze konkrétní zadání do jednoho z jedenácti typů Tinybotů (viz následující strana), a sice téma a cíl aktivity (vhodné je uvést také ročník, na co se v konverzaci zaměřit nebo čemu se vyhnout). Tím upřesňujete, co se bude v hodině dít.

Nejlépe si přípravu osvojíte tak, že si ji rovnou vyzkoušíte. Přejděte do Tiny a připravte Tinybota dle návodu ve videu.

Vložte tento prompt:

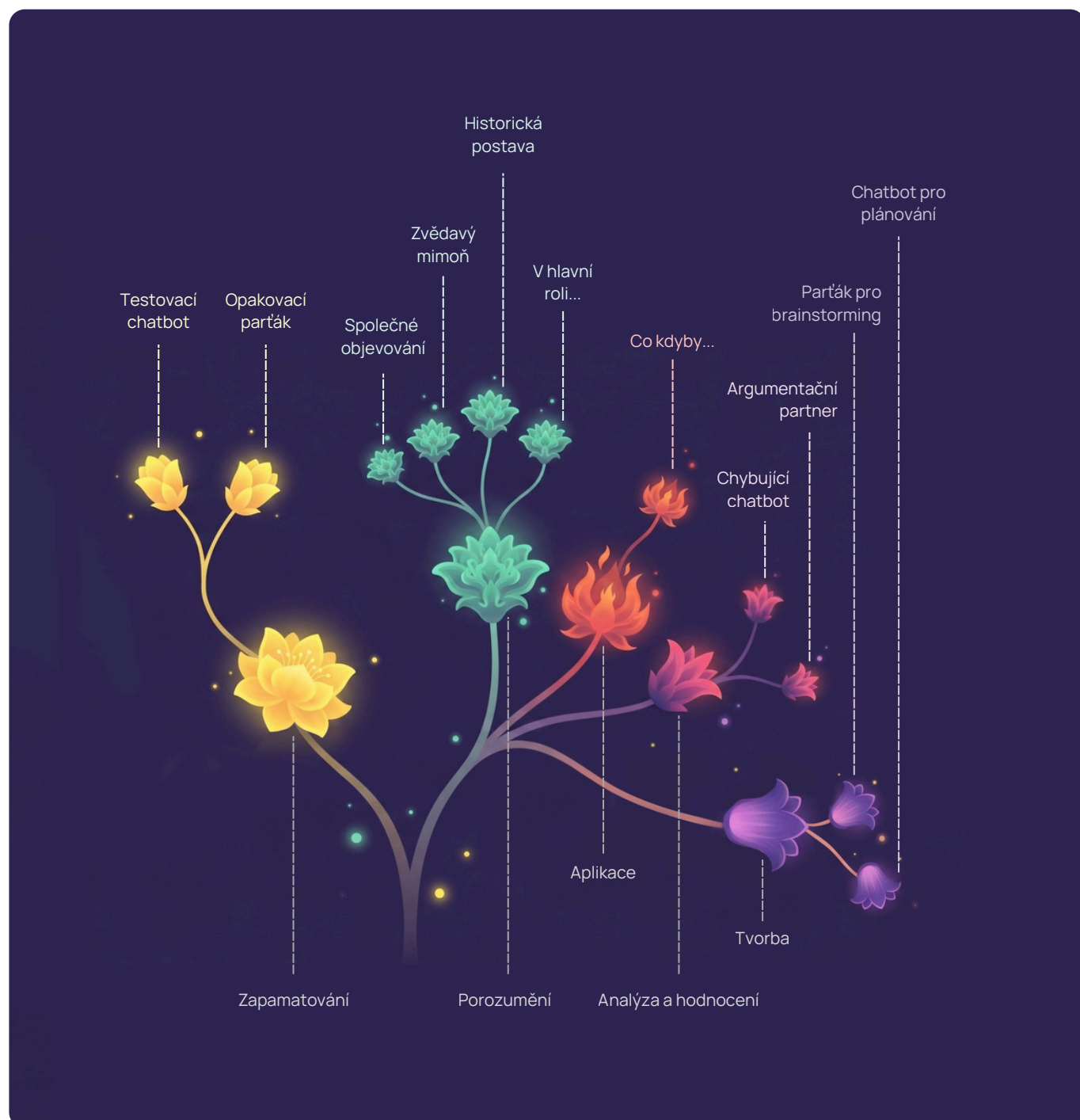
Ved' s žákem krátký seznamovací rozhovor. Představ se jako Tinybot a vysvětli, že na rozdíl od běžných chatbotů nedáváš hotové odpovědi – kladáš otázky a vedeš k vlastnímu přemýšlení. Pak žáka vyzvi, ať tě vyzkouší. Nejprve mu navrhní, ať se tě pokusí rozbit nebo vytrollit. Poté ať ti odpoví jednou jedním slovem a jednou celou větou a všimne si rozdílu. U každého pokusu žákovi krátce vysvětli, co se právě stalo a proč reaguješ, jak reaguješ. Na závěr se žáka zeptej, co ho na tobě překvapilo.

Video najdete zde: tiny.school/navod-spusteni-tinybot

Typy Tinybotů

V Tiny najdete jedenáct Tinybotů, kteří nenabízejí hotové odpovědi, ale slouží jako průvodci při přemýšlení žáků a studentů.

Pro přehlednost jsme je rozdělili do několika kategorií, které vycházejí z revidované Bloomovy taxonomie. V květinovém diagramu vidíte kognitivní úrovně (pojmenovány v dolní části obrázku), z nichž se větví konkrétní Tinyboti (horní část obrázku). Dělení pomáhá Tiny správně definovat vzdělávací cíle i kritéria hodnocení, na jejichž základě vám i žákům dáváme zpětnou vazbu na konverzaci. Popis jednotlivých typů Tinybotů naleznete zde: tiny.school/#chatboti

Jak vést hodinu s Tinyboty

V obecné rovině

Práce s Tinyboty by neměla fungovat jen jako samoučelná výplň hodiny nebo dobrovolná aktivita navíc. Největší smysl má tehdy, když je přirozenou součástí výuky a navazuje na další činnosti v hodině – například diskusi, práci s textem, prezentaci nebo reflexi. Zároveň není cílem strávit s Tinybotem celou hodinu. Ve většině případů dobře fungují kratší, jasně strukturované aktivity (např. 5–15 minut).

Proč si stanovit cíl lekce a jak

Aby hodina nebyla jen o tom, že „žáci si povídali s chatbotem“, musí mít práce s Tinybotem jasný cíl. Tinybot je jedna aktivita – klidně desetiminutová, která didakticky navazuje na zbytek hodiny: na výklad, diskusi, práci s textem nebo slouží k reflexi.

Cíl formulujte prakticky se zaměřením na žáka. Příklady pro tuto lekci:

- + Žák vlastními slovy vysvětlí, čím se Tinybot liší od běžného chatbota.
- + Žák popíše, jak ovlivní rozhovor s Tinybotem, když odpovídá jedním slovem versus celou větou.
- + Žák navrhne alespoň dvě pravidla pro smysluplnou práci s Tinyboty ve třídě.

Kritéria hodnocení pro práci s Tinyboty

Většina vzdělávacích chatbotů v Tiny není primárně určena k poskytování odpovědí, ale k podpoře různých úrovní přemýšlení žáků – od procvičování a porozumění přes argumentaci a ověřování informací až po vymýšlení nápadů nebo řešení. Tomu by měla odpovídat i kritéria hodnocení aktivity. Hodnotit lze například:

- + kvalitu argumentů a vysvětlení,
- + schopnost ověřovat informace,
- + práci s otázkami,
- + hledání různých řešení,
- + aktivní zapojení do konverzace,
- + reflexi chyb a zpětné vazby.

Doporučená pravidla pro práci s Tinyboty

Během této lekce doporučujeme také přinést téma pravidel využívání Tinybotů ve výuce. Můžete je společně s žáky sestavit. Do budoucna mohou být dobrým vodítkem, kdy a jakým způsobem používat Tinyboty – a to nejen ve výuce, ale také například při vypracovávání domácích úloh. Příklady pravidel:

- + Práce s Tinybotem je součástí výuky a platí pro ni běžná školní pravidla.
- + Aktivita s Tinybotem může být součástí hodnocení.
- + Pedagog může konverzace průběžně sledovat a po ukončení lekce vyhodnocovat.
- + Očekává se věcná komunikace související se zadáním.
- + Pokud systém zaznamená nevhodný obsah, může na něj pedagoga upozornit.
- + Tinybot může chybovat – informace je třeba ověřovat a kriticky o nich přemýšlet.
- + Když si žáci neví rady, zeptají se pedagoga.

Takové nastavení pomáhá předcházet „trollení“ a zároveň vede žáky k tomu, aby AI používali jako nástroj pro učení a přemýšlení, ne jako zkratku k hotovým odpovědím.

Plán vyučovacího bloku

Úvodní lekce pro porozumění tomu, jak fungují Tinyboti

Cílem lekce je nechat žáky zažít, že vzdělávací chatbot funguje jiným způsobem, než běžní chatboti. Stejně jako ve všech našich metodických materiálech, je následující vyučovací blok rozdělen do tří fází: Evokace – Uvědomění – Reflexe.

Lekci nejprve krátce uveďte. Vysvětlíte, že je zaměřena na seznámení se vzdělávacími chatboty, tzv. Tinyboty – s nástrojem, se kterým budou žáci dál pracovat v různých předmětech. Zatím nevysvětľujte, čím se Tinyboti liší od běžných chatbotů; to mají žáci objevit sami. Stačí uvést, že se dnes budou učit nástroji porozumět.

Evokace

10 minut

Položte žákům následující otázky:

- + Jak často a k čemu chatboty používáte? (škola, zábava, domácí úkoly...)
- + Pro chatboty používáte? (např. pro vysvětlení tématu, vypracování úkolu...)
- + Když se řekne pravidla pro používání chatbotů ve škole, co by měla obsahovat?

Poslední otázku můžete využít ke sběru návrhů na pravidla. Návrhy zapisujete viditelně, například na tabuli. Prozatím je nehodnoťte – vrátíte se k nim v reflexi.

V evokaci můžete použít metodu Think–Pair–Share.

Žáci nejprve dvě minuty samostatně přemýšlejí, následně si ve dvojicích stručně vymění své odpovědi a ty poznamenají. Poté společně sdílejí, na co přišli.

S mladšími žáky buďte konkrétní, diskuzi stavte na příkladech.
Se staršími můžete otevřít i otázku, kdy je použití AI ve škole v pořádku a kdy už ne.

Uvědomění

30 minut

Pust'te žákům video s Lukefrym, který vysvětľuje princip Tinybotů.

Najdete ho na YouTube AI dětem:

Žáci se přihlásí do Tiny.

První přihlášení může zabrat klidně 10 až 15 minut, buďte na to připraveni. Žáci se mohou hlásit školními e-maily (Google nebo Microsoft) nebo případně jakýmkoliv dalším (školním) e-mailem.

Nasdílejte s žáky PIN kód, kterým vstoupí do aktivity.

Upozorněte je, že je aktivita časově ohraničená. Nastavte časovač na 8 minut. Vysvětlíte, že je educhatbot provede konverzaci. V úvodu žáky educhatbot bude vyzývat, aby testovali hranice komunikace. Mohou psát neslušná slova, snažit se educhatbota odvést od jím navrhované konverzace apod. Z testování víme, že je důležité, aby si žáci touto první fází seznámení s educhatbotem prošli. Žáky proto, prosíme, nehodnoťte ani nekorrigujte. V indikátorech konverzací pravděpodobně uvidíte mnoho červených teček (ty upozorňují, že je konverzace vedena nevhodným způsobem). Je to ale naprosto v pořádku. Děkujeme, že to vydržíte!

Ved'te s žáky společný rozhovor nad těmito otázkami:

- + V čem byl Tinybot jiný, než jste čekali? Co vás překvapilo?
- + Zkoušeli jste Tinybota „rozbít“ nebo odvést jinam – povedlo se? Jak reagoval?
- + Může být Tinybot užitečný pro vaše učení? Pokud ano, v čem? A naopak – v čem nemusí dobře sloužit?

Reflexe

5 minut

Vraťte se k pravidlům z evokační fáze.

Řekněte žákům, že byste rádi připravili pravidla pro využívání Tinybotů, aby se vám s hodinách dobře používali.

Vraťte se k návrhům, které žáci na začátku hodiny sdíleli. Projděte je společně ve světle toho, co teď žáci o Tinybotech vědí, a ptejte se:

- + Které návrhy pravidel platí i teď, když už víte, jak Tinyboti fungují?
- + Co byste doplnili nebo přeformulovali?
- + Schází vám nějaké pravidlo?

Výstupem hodiny může být, že se třída shodne na obsahu pravidel (nejde o finálním znění). Čistou verzi sepište po hodině a na začátku příští lekce ji s žáky odsouhlaste. Pravidla pak mějte viditelně k dispozici a vracujte se k nim – platí i pro práci podle navazujících předmětových metodik.

V závěru lekce shrňte, že vzdělávací chatbot Tinybot není rozbitý chatbot – je to nástroj, který je tu od toho, aby pomohl žákům učit se a přemýšlet. Základem úspěchu je s Tinybotem komunikovat aktivně a srozumitelně.

Zmiňte, že se s Tinyboty mohou žáci dál potkat v jednotlivých předmětech.